

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Primus omnium Gregorius magnus canonum Constantinopolitanorum & Chalcedonensium instituta, à decessoribus suis non custodita, transtulit ad explicandam sedis suæ dignitatem. Hi autem primam de ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

& Imperij Lib. VII. Cap. XVIII. 347

quentibus. Vigilius certe nihil aliud sedi apostolicæ reservat præter judicia appellationum. Vnde sequitur eum Episcopis provincialibus relinquere jus decernendi depositiones collegarum suorum absque permis-
su sedis apostolicae. *Omnium*, inquit illé in epistola ad Eutherium, quæ anno quingen-
tesimo quadragesimo data est, *appellantum apostolicam sedem Episcoporum judicia eidem sancte sedi reservata esse liquet.*

I I. Pelagius verò secundus, qui anno quingentesimo septuagesimo septimo sede-
bat, aperte pronuntiat eam esse certam pro-
vinciam quæ constat ex decem vel undecim
civitatibus sub uno Rege & totidem inferioribus potestatibus, quoad civilem reipu-
blicæ statum, cuius rei exempla hoc aeo extabant apud Reges Longobardorum, &
Suevorum in Gallacia. Tum quoad spiri-
tualia administranda, eam etiam esse certam
provinciam quæ unum Episcopum habet &
decem vel undecim Episcopos suffraganeos
ad judicandas causas omnium Episcoporum
in plena synodo, adeo ut opus non sit ad
alias convolare provincias, nisi si ad majo-
rem sedem fuerit provocatum, vel si con-
venire non potuerit inter judices, quo casu,
referendum esse ad majorem sedem, id est, ad
sedem apostolicam. Hæc sunt verba Pelagi
in epistola ad Ioannem Constantinopolita-
num: *Scitote certam provinciam esse quæ habet
decem vel undecim civitates, & unum Regem,
& totidem minores potestates sub se, & unum
Episcopum aliisque suffragatores decem vel un-
decim Episcopos judices, ad quorum judicium
omnes causa Episcoporum & reliquorum sacer-
dotum ac civitatum cause referantur, ut ab his
omnibus iuste consona voce discernantur, nisi ad
majorem auctoritatem fuerit ab his qui judicandi
sunt appellatum &c.*

I I I. Inter omnes verò Pontifices nemo
peritior fuit juriū sedis apostolicae, quoad
appellations, quam Gregorius magnus. Re-
bus ille gerendis admotus per multos annos,
Ecclesiæ orientalis mores introspererat, cùm
sedis apostolicae Apocrisiarium ageret Con-
stantinopolii, ideoque melius intellexit quam
decessores sui quænam esset secundum ca-
nones auctoritas Summi Pontificis in patri-
archatu Occidentis. Nam Concilium Con-
stantinopolianum itemque Chalcedonense
unicuique Patriarchæ ejusque synodo com-
miserant judicia appellationum ab Episco-
pis depositis interpositarum, itemque alia-
rum causarum ecclesiasticarum, Metropo-
litanorum verò primam cognitionem. Ve-
rū quia versio Latina Dionysij Exiguī, qua
utebatur occidentalis Ecclesia, pro his ca-
nonum Græcorum vocibus *Exarchus Diace-*
Tom. II.

ses, qua Diocesos Patriarcham signifi-
cant, habebat *Primas Dioceses*, hinc factum
ut vis hujus vocis ignota fuerit Occidenti,
creditumque fuerit eam significare Metro-
politanum aliquem qui vicinus esset aut an-
tiquior eo adversus quem lata sententia erat.
Sanè Hadrianus primus & Hincmarus Pri-
matem Diocesos non alium esse existi-
mant quam Metropolitanum. Præterea cùm
canon Chalcedonensis ei qui adversus Me-
tropolitanum agit tribueret arbitrium im-
plorandi opem Exarchi Diocesos aut Thro-
num Constantinopolitanum, hanc dignita-
tem novæ Romæ collatam concoquere non
poterat Ecclesia Romana. Itaque his cano-
nibus uti noluit ad afferendam auctoritatem
suam. Nam aliunde possidebat illa jus cog-
noscendi de appellationibus Episcoporum,
quod ipsi tributum fuerat in synodo Sardi-
ensi, itemque jus causas Metropolitanorum
definiendi ante omnem appellationem,
primo videlicet judicio, post rescriptum
Gratiani. Quo fiebat ut parum illa folli-
ta esset de canonibus Chalcedonibus. At
Gregorius magnus eorum præjudicio digni-
tatem suæ sedis explicavit, ne quidem no-
minata synodo Chalcedonensi. Quippe cùm
animadverteret veram horum canonum
mentem in legem publicam versam esse ab
Imperatore Iustiniano in Novella c x x i i i.
quæ præcipit appellationes judicari à Pa-
triarchis uniuscujusque Diocesos, ab ea
arcet sit jus illud sedi Romane quæsumum in
Occidente.

I V. Hinc factum ut in epistolis suis apo-
stolicæ sedi jus vindicet judicandi, secun-
dum canones, accusationes institutas ad-
versus Metropolitanos: *Si contra Metro-
politanum aliquid cause habuerit, ob hoc sedis
apostolice petat judicium, quod per canones an-
tiquorum patrum est institutione permisum.* Legimus verò in regesto Epistolarum ejus,
eum quandoque apud Romam judicasse,
non solum causas Episcoporum Italiae, sed
etiam aliarum provinciarum, interdum ve-
rò causæ definitionem remisisse in provin-
ciā, misso etiam Legato, juxta canones
Sardenses. Primi casus illustre exemplum
extat in causa Andreæ Episcopi Thebani,
Fuerat is depositus, nullo juris ordine ser-
vato, ab Episcopo primæ Iustinianæ, qui dein
Archiepiscopus Bulgariae dictus est: cuius
auctoritas ea tempestate porrigebatur supra
octo Metropolitanos Illyrici occidentalis,
juxta constitutionem Iustiniani, cui Papa
Vigilius consenserat. Gregorius ergo appella-
tionem judicans in sede sua, judicij acta
rescidit, Andreāque restituit, Archiepisco-
pum verò à communione suspendit ad sex
mensium spatium. X x ij